מז א ב מיי׳ פ״ט מהלי מכירה הלכה ד טוש״ע

נשרפו חיטכם בעלייה. שהרי קניתם במעותש. וכי תימא לא מצו למימר

הכי דהא גבי גריעותא דיתמי אמרינן לא יהא כח הדיוט חמור

מהקדש לאו מילתא הוא דכיון דלענין חזרה לאו ברשות מוכר הוא

לענין דליקה נמי לאו ברשותיה קיימא דהאי דגבי הדיוט מוקמינן

לה ברשות מוכר לדליקה היינו טעמא

בההיא הנאה דקיימא ברשומיה לחזרה:

אכרוחא. שמכריזין שלשים יום י קרקע

פלוני יולא לימכר בב"ד: דמובנא

ארעא. דיתמי לפיוסי כרגא דיתמי

חבנה בלא אכרותא מפני שגבאי

המלך נחוץ: מובנינן בלא אכרוחא.

לפי שחין פנחי: אמר להו. רב נחמן:

כי היכי דלשתמען מיליה. ולורך

היתומים הוא שיהא נראה כאדם חשוב:

ולא אמיד. אינו עשיר לעשות יציאות

הללו משלו ומשל יתומים הוא עושה

וסתם עשיר אומדים אותו בני אדם

זה ככה וזה ככה אבל עני אין אדם

אומדו. א"נ דלא אמיד לבני אדם שיהא

עושרו ראוי ליניאות הללו: והא

קמפסיד. נכסי היתומים שאינו מפרנם

הקרקעות כראוי להם וקולץ אילנות:

ומשום שבועה. דרמית עליה לבסוף

לא ממנע מתחילה שהרי ההנהו זה:

מלחא בעלמא הוא דעבד. גבי ב"ד.

טובת חנם היא שזה עושה לב"ד לקבל

דבריהן ולטרוח לפני יתומין וחתי

לאמנועי מעיקרא מלקבל עליו:

מלחא בעלמא הוא דעבוד להדדי.

דברי אהבה וריעות היה ביניהם ולא

הנאת ממון כל כך: בזתבר' המטמא.

טהרותיו של חברו כגון תרומה:

והמדמע. תרומה בחולין של חברו

ומפסידו שאוסרו לזרים ולריך למוכרו

לכהנים בזול: והמנסך. יין חברו

בגמרה מפרש לה: בשוגג פעור כו'.

בגמים אמר טעמא: פטור. מתשלומין:

במ' מנסך ממש. שכשך בידו

לתוכו לשם ע"ז וכך היתה עבודתן:

מערב. יין נסך ביין כשר של

חבירו ואסרו בהנאה: קם ליה

בדרבה מיניה. לא מלי למיתני

ח"מ ח" קלט סעי ד:

בח ג מיי פייצ ההל'

מחו ג מיי פייצ ההל'

מחו הלי זו ופייח

הלי זאן ופייצ מהלכות מלוה

ולוה הלכה זא סמוג עשון מח

ולו הלכה זא סמוג עשון מח

נד ושל טוש"ע אה"ע שימן

נד ושל ג שעיף כה ושי קד

מעיף ג ושימן קיב שעיף ו

וטימן לג שעיף כה ושי קד

מעיף ג ושימן קיב שעיף ו

וטוש"ע ח"מ ס" קע שעיף

ג:

ממו ד מיי פייא מהל'

בש ד מייי פייח מהכי נמלות הלכה ה טוש"ע מ"מ סימן כל סעיף ד: ג ה מייי שם פ"י הלכה ז נוש"ע שם סעיף ה: גא ו מיי שם פייי הלכה ז ופ"ע מהלי שלוחין הלכה ופ"ע מהלי שלוחין הלכה

ל [וה"ד] סמג עשין קנג טוש"ע ח"מ סי לג סעיף א

וסימן כל סעיף טו:

גב ז ח מיי פייז מהלכי חובל ומויק הלכה כ סמג עשין מ טוש"ע ח"מ סימן שפה סעיף א: גג ט מיי שם היי וסמג שם טור ש"ע שם סעיף כ:

פסקי רי"ד י ורשב״ג כרבנן ולקמן פסקי״ הלכה כאבא שאול: ההוא דהוה בשבבותיה דר' מאיר עבדי ולא שבקיה ר' מאיר איתחזי ליה בחלמיה אנו להרוס ואתה לבנות ואפ״ה לא אשגח אמר דברי חלומות לא מעליז ולא מורידיז: דריב"ל דהוה מזבין ארעתא וזבין תורי ולא אמר ליה ולא חבין תורי וכא אמו כיה וכא מידי דתניא א״ר יוסי מימי לא קראתי לאשתי אשתי ולשורי שורי אלא לאשחי ולשורי שווי אלא לאשוני ביתי ולשורי שדי: הנהו יתמי דהוו סמיכי גבי ההוא סבתא הויא להו תורתא שקילא זבינתא ניהלייהו אתו קרובים לקמיה דר' נחמן אמרו ליה . מאי עבידתה דמזבנא פי' מי להו יתומים שסמכו אבה יהו יחומים שטפובו אצל ב"ה תנן והא אייקר ברשותא דלוקח אייקר והא לא נקיטי יתמי דמי אמר להו א״כ היינו דרב ניהלאי בר אידי דאמר רב ניהלאי בר אידי אמר שמואל נכסי יתומים הרי הן כהקדש ולא מיקנו אלא בכספא: משוך פירי מיתמי אייקר היינו דרב ניהלאי זול לא יהא כח הדיוט חמור מכח הקדש פי' ואין הלוקח יכול לחזור בו כיון שמשך: אימשיכו להו פירי י שמשן. אינקר לא יהא כח ליתמי אייקר לא יהא כח הדיוט חמור מכח הקדש ואיז המוכר יכול לחזור כו. ואין המוכו יכול לחווו בו. זול כסבור למימר היינו דרב ניהלאי פי׳ והיתומים יכולין לחזור בהן אמר להו רב ששת הא רעה היא להן דזימנין דמיצרכי פירי וליכא דיהיב להו בהקפה עד דפרע וול לא יהא כח הדיוט חמור מכח הקדש ויכוליו היתומים . היינו דרב ניהלאי ואין המוכר יכול לחזור בו אמר להו רב שישא בריה דרב אידי רעה היא לדידהו דאתו למימר להו נשרפו חיטין בעלייה ולא יטרח להצילם אבל אם נאמר שהמוכר יכול לחזור בו אם ירצה מפני שלא סבור להרויח בהן יהבו להו

ווזי ליתמי אייקור לא יהא

ויכולים לחזור בהן זול סבור

דארן למימר להו נשרפו חימכם בעלייה. הקשה נקונטרס וכי נשרפו יחזרו נהן כמו גזול וי"ל" כיון דברשות יתמיב אייקור מסתברא דברשותם נמי נשרפו וא"ת לעיל דאמר משוך

פירי מיתמי אייקר היינו דרב חנילאי והדרי בהו יתמי הא רעה

הוא לגבייהו דיאמרו להן הלוקחין נשרפו חיטכם בעלייה וי"ל דנעשים הלוקחים שומרי שכר כיון ג דיכולים לאוכלם ולעשות בהם כל חפלם כדאמרינן בהאומנין (ב"מ דף פא.) הלוקח כלי מבית החומן לשגרו לבית חמיו ונאנס בהליכה חייב בחזרה פטור מפני שהוא כנושא שכר אלמא בחזרה הוי כנושא שכר דהואיל ונהנה מהנה: לברגא. פירש בקונטרס לפיוסי כרגא דיתמי כו׳ ד משמע דלשאר לורכי היתומים ה בעי הכרזה וקשה דבפ׳ שום היתומים (ערכין דף כב.) כי פריך לרב אסי דאמר אין נזקקין לנכסי יתומין אלא א"כ ריבית כו' ממתני' דשום היתומין י לוחמה לשאר לורכי יתומים בר מבעל חוב לכך נראה " דהכא בכרגא ומוונות וקבורה דאשה ובנות": ולקבורה. הא פשיטא דאין ממתינים לקבור

את המת עד דמשלמי יומי הכרזה אלא הא קא משמע לן דאם לוו לצורך קבורה יא מוכרין בלא הכרזה ופורעין ב: הלבה כאבא שאול. אומר ר"ת דכן הלכה אע"ג דקיימא לן (עירובין סב:) ח) דמשנת ראב"י קב ונקי ג ובברייתה קתני נמי וכן הלכה כדבריו שאין למידין הלכה מפי תלמוד ד וכן מוכיח בהכותב (כתובות דף פח:) למוקי פלוגתייהו דר"ש ורבנן בפלוגתא דאבא שאול ורבנן ורבי שמעון כאבא שאול ובכולהו לישני דהתם רבי שמעון כהלכתא ואומר רבינו חיים דלא מחייבינן אפוטרופא לישבע אלא דלא עיכב כלום משלהם אבל לא מישתבע שלא פשע דאפי׳ ודאי פשע פטור כדאמרינן בפרק ד' וה' (ב"ק דף לט.) גבי שור של יתומים שנגח טו דגבי מעלייתא דיתמי דאי אמרת מעלייתא דאפוטרופא ממנעי ולא עבדי ולר׳ יוסי בר' חנינא נמי דאמר מעלייתא דאפוטרופום חוזריו ונפרעיו מיתומיו לכי גדלי מו והרב רבי שלמה בר יוסף מוורדון הביא ראיה דאפשיעה חייב דאמר בהמפקיד (ב"מ דף מב:) גבי תורא דלא הוה ליה ככי ושיני ומת נימא ליה לאפוטרופום זיל שלים אמר אנא לבקרא מסרתיה משמע הא לאו הכי™ חייב ולא שייך ממנעי ולא עבדי אלא דוקא התם שלא נתמנו

מינה היינו דרב ניהלאי אמר להו רב שישא בריה דרב אידי הא רעה לדידהו דומנין דמצרכי להו זוזי לפירי וליכא דיהיב להו נמצא עכשיו שדין היתומים שוה לשאר בני אדם בכל דבר חוץ כשמשכו אחרים מהן והוקירו אמר רב אשי אני וארי שבחבורה ומנו רב כהנא חתמינן אשטרא דאימיה דועירי יתמא דובנא ארעא לכרגא ולמזוני בלא אכרותא דאמרי נהרדעי

דאתו למימר להו נשרפו חימכם בעלייה איהבי להו זוזי ליתמי אפירי אייקר לא יהא כח הדיום חמור מהקדש זול סבור מינה היינו דרב חנילאי בר אידי אמר להו רב שישא בריה דרב אידי הא רעה הוא לדידהו דומנין דמצטרכי לזוזי וליכא דיהיב להו עד דיהבי להו פירי אמר רב אשי אנא ורב כהנא חתמינן אשטרא דאימיה דזעירא יתמא דמזבנא ארעא לכרגא בלא אכרותא ידאמרי נהרדעי ילכרגא ולמזוני ולקבורה מזבנינן בלא אכרזתא: עמרם צבעא אפוטרופא דיתמי הוה אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרי ליה קא לביש ומכםי מיתמי אמר להו יכי היכי דלישתמען מיליה קאכיל ושתי סמדידהו ולא אמוד אימור מציאה אשכח והא קא מפסיד אמר להו אייתו לי סהדי דמפסיד ואיסלקיניה דאמר רב הונא חברין משמיה דרב אפוטרופום דמפסיד מסלקיגן ליה דאיתמר אפוטרופא דמפסיד רב הוגא אמר רב מסלקיגן ליה דבי רבי שילא אמרי לא מסלקינן ליה הוחלכתא מסלקינן ליה: אפומרופום שמינהו אבי יתומים ישבע: מאי מעמא אי לאו דאית ליה הנאה מיניה לא הוה ליה אפוטרופום ומשום שבועה לא אתי לאמנועי: מינוהו ב"ד לא ישבע: מלתא בעלמא הוא דעביד לבי דינא ואי רמית עליה שבועה אתי לאמנועי: אבא שאול אומר חילוף הדברים: מ"ם מינוהו ב"ד ישבע בההיא הנאה דקא נפיק עליה קלא דאיניש מהימנא הוא דהא סמיך עליה בי דינא משום שבועה לא אתי לאמנועי מינהו אבי יתומים לא ישבע מילתא

בעלמא הוא דעבדי להדדי ואי רמית עליה לחל עוכד עכולת פול עוכדי להדדי ואי רמית עליה לחל עוכד עכולת כוכנים הוח שבועה אתי לאמנועי אמר רב חגן בר ונסקל: האגנה. ע"מ לגחלו: אמי אמר שמואל יהלכתא כאבא שאול: העיב אליעזר בן יעקב אומר זה וזה ישבע והלכה כדבריו תני רב תחליפא בר מערבא קמיה דר' אבהו אפומרופום שמינהו אבי יתומים ישבע מפני שהוא נושא שכר אמר ליה את אייתת קבא וכיילת ליה אלא אימא מפני שהוא כנושא שכר: בותני ייהמטמא והמדמע והמנסך בשוגג פטור במזד חייב: גב" איתמר מנסך רב אמר מנסך ממש ושמואל אמר יימערב מ"ר מערב מ"ם לא אמר מנסך אמר לך מנסך קם ליה בדרבה מיניה ואידך כדרבי ירמיה יירא"ר ירמיה "משעת הגבהה הוא דקנה מתחייב בנפשו לא הוי עד שעת ניסוך ולמאן דאמר מנסך מ"ם לא אמר מערב אמר לך מערב הייו עד שעת ניסוך ולמאן דאמר מנסך מ"ם לא אמר מערב אמר לך מערב הייו עד שעת ניסוך ולמאן דאמר מנסך מ"ם לא אמר מערב אמר לך מערב הייוו

לברי שנתר אותה המנט בשביל מות לתנונה היתומין "מי אלא לתקנתא דשאר אינשי דלא ליחוקי הצל אפוטרופא שנחתנה ללורך היתומים לא מתנע בשביל מה שמשלם כשפשע לכ"ע אי משום דעבד ליה דניחא נפשיה אי משום דנפיק עליה קלא דאיניש היתומים לא מתנע בשביל מה שמשלם כשפשע לכ"ע אי משום דעבד ליה דניחא נפשיה אי משום דנפיק עליה קלא דאיניש מהימנא הוא וגבי שבועה דווקא פליגי היו ומיהו נראה דודאי אי פשע חייב לשלם לכ"ע אבל כל כמה דלא ידעי׳ אי נאבד כלום אין ראוי להשביעו על דבר זה בלא טענה כדאתרינן בירושלמי דפירקין קאמיא דרבי יוחנן דאמר משל יחומים כרבנן ודרבי יוסי בר׳ חנימ דאמר מעליית אפוטרופא כאבא שאול אמיא דרבי יוחנן כרבנן בתמיה אפילו יסבור כאבא שאול בבי איניש מימן זוזי בגין דמיתקרי מהימן בי אבל גבי שור יתומין דלא הועמד אפוטרופא לנאמנות השל לשמור שלא יגח בה דרבב מיניה. ומטעם שלא יהא כל אחד ואחד הולך ומטמא טהרות של חבירו אין לחייבו דמהאי טעמא לא מחייבינן ליה טפי אלא כאילו הוא היוק ניכר וא"ת ולשמואל מ"ש מדאמרי׳ בריש אלו נערות (כחובות דף ל:) ומודה ר׳ נחונים בן הקנה בגונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגנבה קודם שיבא לידי איסור חלב ווי"ל דסבר שמואל דהגבהה לורך ניסוף היא טפי הל מפרו ליסוף בלא הגבהה הו הבי גמין ואכיל והכי מפליג התם" בצל התו אפשר לאכילה בלא הגבהה דאי בעי גמין ואכיל והכי מפליג התם" בל בליה שוים שכי המפי בין אלה הגבהה האי בעי גמין ואכיל והכי מפליג התם" בין היא טפים ואכים היא בעי גמין ואכיל והכי מפליג התם" בין

בן הקנה בגונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגנבה קודם שיבא לידי איסור חלב וי"ל דסבר שמואל דהגבהה לורך ניסוך היא טפי בו דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה בו אבל התם אפשר לאכילה בלא הגבהה דאי בעי גחין ואכיל והכי מפליג התם" בין ניסוך היא טפי להא דאמר רבי אבין גבי שבת זרק חץ מתחילת ד' לסוף ד' וקרע שיראים בהליכתו פטור דעקירה לורך הנחה היא משום ההיא לפשר להנחה בלא עקירה וקסבר שמואל דניסוך נמי דומה לדר' אבין ביו ור' ירמיה ורב דהכא ב" סברי כאידן שינויא דהתם דמחלק בין זורק חץ לגונב חלבו משום דוזרק חץ אי בעי להדורי לא מלי מהדר הכא מלי מהדר וגבי ניסוך נמי כיון דמלי

מהדל נחשב אלא כשומר בעלמא מהשומר השור שלא יויק. מוס' נ"ק לט. ד"ה דאי. כו. מהגבהה צורך אכילה. מוס' המ"ע. כו. וכיון דאניסוך לא מיחייב, דמתחייב בנפשו הוא, אהגבהה נמי לא מיחייב. שיט"ק. כו. דא"א לניסוך בלא הגבהה. והא דאמר בע"ז דבשכשוך בעלמא אסור היינו מדרבנן, ואניסוך דרבנן לא גזרו לחייבו. מוס' ממ"ש. כו. דאמרי משעת הגבהה קניא. מוס' המ"ש.

בחזבורה מוכוד בכתא שמשה אדאמיה דוערי יותמא דובני ארצא לכרגא ולחוני בלא אברותא דאמרי הודעי מבחדבורה מוכנינן בלא אכרותא: עמרם צבעא אפוטרופא דיתמי הוה אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרו ליה
לכרגא ולמזוני ולקבודה מזבנינן בלא אכרותא: עמרם צבעא אפוטרופא דיתמי הוה אתו קרובים לקמיה דרב נחמן אמרו ולא שמוד אימור מציאה אשבח וכגון שמינהו אבי יותומים שכיון הוא שהאמינו עליהן אין כח לב"ד לסלקו קא מפסיד שאינו מתעסק בהן כראוי והקרקעות נפסדות אמר להו אייתו ליה הוא די אימור פציאה אשבח וכגון שמינהו אבי יותומים שכיוע ליה אפסקא הלכתא דלא משביעין ליה אישתכח עליה פוסידא מסלקי ליה והשבעינן ליה. אפוטרופוס שמינה אבי יותומים ישבע מ"ט דאל או דאית ליה הנאה מיניה לא הוה ליה אפוטרופא ומשום שבועה לא אתי לאימנועי מינוהו ב"ד לא ישבע מ"ט מילתא בעלמא הוא דעביד לבי דינא אואר בריא משום שבועה לא אתי לאימנועי מינהו ב"ד לא ישבע מ"ט מילתא בעלמא שבועה אישבע מילתא בעלמא הוא דעביד לבי דינא אואר שבועה אתי לאימנועי אבא שאול אומר חילוף הדברים מינוהו ב"ד שבע מ"ט בההוא הנהה ב"ל בע ונקי והלכה כסבא שאול תניא ר' אליעור ב"" קב ונקי והלכה כסבא שהול הלבה כאבא שאול הניא ר' אליעור ב"" לב ונקי והלכה כסבא שהול במוער בל"ל מוער מיונו ב"ל בי מינה בל שמואל הלכה כאבא שאול תניא ר' אליעור ב"" אובר וה וה ע"ל בענות ודאי הלכתא אבל הכע כיון המיו והעל הלבה כאבא שאול כשמואל עבדי. ואע"ג דתניא והלכה כדבריו הא ק"ל (ב"ב קל:) אין למדין הלכה משנה השותפין והאפוטרופין וכוי ואמרי בלא בטענה השותפין והאפוטרופין וכוי ואמרי בלא של חביר של חבירו של חבירו של הבירו הוא לאבילה או טהרותיו של חבירו שהוא לו אביר של הבירו של הביר מולין וגורם לו שבריך למוכרן לכתנים בזול במאם האבמה בוא לומנו או חוץ למקומו אם היו מזירון שדעו שהער מעבודות הדם לו המכרן בוול אמר שה במוד חייב הכהנים שהנו שהים במוד חייב הכהנים שהנו מור אם עשה במזיד חייב הכהנים שהנו לומר ווב בשנה שהים הכהנים שהנו שרם במוד חייבן לשלם כל אלה אם עשה במוד חייב הכהנים שהנו מורם שהנו שהים היום המורם במוד חייב לל מה או וחיבין לשמם כוו אם שה במוד חייב הכהנים לשה מור או מור או מורים שהים היום היום שהצלו ששחטו או שעשו אחת מעבודות הדם או הרכה או הלכה או זריקה על מנת לאוכלן חוץ למקומו אם היום ההנום שהנו שהעם הבלום היום המורם במוד היום המורם להואם במוד היום שהצל

ל) ב"מ קח: למובות פו. ק:,
 בלח" ליחל מדידהו וע"
 בלח" ליחל מדידהו וע"
 חליון מלה, ד) ב"ק
 הרש" שבר"ף נוסף
 הרש בלחומכם וברשומכם
 וברשומכם וברשומכם
 ובלחומכם
 ובלחומכם

מוסף רש"י הובא בעמוד הבא

מוסף תוספות א דהחת הפירות רעיז אבל אם נשרפו הפירות, לא רצו לגרוע כ"כ כח המוכר. מוס׳ הרא"ש. ב. לחזרה אי. מוס׳ הרא"ש. ג. דקודם מוס היו ברשותם. מוס׳ דאייקר היו ברשותם. מוס׳ הרח״ש. T. [ד]כל הני מילי לצורך יתומים. תוס' כ"מ קח: מובנינו. נב.) מוכרים שדותיהן לקנות להם מגילה וציצית ושופר ומכריזין כו'. תוס' כתובות פז. ל"ה לכרגל. ואם אין נזקקין מלפרוע שאר חובות, היכי משכחת לה הכרזה, כי בשטר שיש בו רבית לא ימתינו עד תוס' הרא"ש כתובות פו. ד"ה לכרגה. ז. שצריכי הכרזה. יתומים מזבנינן בלא אכרזתא. מוס' הרח"ש. כסף גולגולתא כמו שעשה הרעל כחייו רכלל מזווי הוא. מת מוטל באשפה כל ימי הכרזה. תוס' נ"מ קח: ל"ה מזנינן. יא. כשבא בע"ח לגבות חובו. מוס׳ הלח״ש שם. יב. שלא תהא מכשידו לעתיד. מוס' כמונות פז. ד"ה ולקנוכה. יג. והלכה כמותו בכל מקום. מוס' כי"ד. ד. כיון דאמוראי פסקי יר שלא חהא מכשילו דלא כוותיה, לית הלכתא כוותיה. ואע"ג. תוס' הרא"ש. טו. מעמידין ייון. אפטרופין ומעידין להן בפני אפטרופין, ומשוינן לי׳ מועד דכי הדר נגח משלם מן העליה, ואמרינן מעלית (ד)מאז. ר' יוחנז אמר. כשנ"ם. האפוטרופוס בשמירת שור, לא משלם. חוס' הרח"ש. הטענה [ו]הוה פושע. מוס׳ ב״מ שם. י∏. בתום׳ ב״ה בב"מ כתוב: שלא יזוקו משורם. (ול"ב מה כוונת תוס' שלפנינו). היה להם אפוטרופוס. מוס׳ ב״ה לט. ד״ה דחי. כ. אם יש לן להתחייב בפשיעה ממנע ולא עביד. מוס' הל∂"ש. בא. [ד]הא אמרי' מן השבועה ואין אדם מבריח . עצמו מז התשלומיז לפי בחנם, אבל נראה להם דין ביונם, אביי ניאוד יוום יין שישלם מה שפשע בשלהם. תוס׳ הרא״ע. כב. דאמר מינוהו ב"ד ישבע. תוס' נ"ק לט. ד"ה דאי. בג. כלומר לא זקוק לפרוע אם יפשע דשמח הוא שנחשב בכך לנאמן כשב״ד ממנין אותו. תוס׳ נ״ק

לט. ד״ה דחי. כד. שאין זה לט. בשביל תקנת יתומים. מוס׳